

Vai trò của cán bộ chính trị trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng

Trần Đăng Dũng*

Nhận ngày 11 tháng 01 năm 2024. Chấp nhận đăng ngày 25 tháng 4 năm 2024.

Tóm tắt: Bài viết tập trung làm rõ vai trò của cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng. Ở các học viện, trường sĩ quan quân đội, cán bộ chính trị là người đảm nhiệm công tác đảng, công tác chính trị và do đó là lực lượng đảm nhiệm, chịu trách nhiệm trước cấp ủy, chính ủy, chính trị viên, người chỉ huy cấp trên và cấp ủy (chi bộ) cấp mình về chất lượng, hiệu quả bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng. Trên cơ sở đánh giá khái quát thực trạng và những vấn đề mới đặt ra, bài viết đề xuất một số biện pháp nhằm phát huy vai trò của cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng hiện nay.

Từ khóa: Cán bộ chính trị, không gian mạng, nền tảng tư tưởng của Đảng, quân đội.

Phân loại ngành: Chính trị học

Abstract: The article focuses on clarifying the role of political cadres in military academies and officers' training schools in the protection of the Communist Party of Vietnam's ideological foundation and the struggle to reject wrongful and hostile views in the cyberspace. In the institutions, the political cadres are the ones in charge of party and political work, and, therefore, they are taking charge and responsible toward the Party leadership, political commissars/instructors, their superiors and the Party leadership (Party cell) for the quality and effectiveness of the protection and the struggle. Based on an assessment overviewing of the current situation and the newly arising issues, the article proposes a number of measures to bring into play the role of political cadres in military academies and officers' training schools in the struggle to protect the Party's ideological foundation in the cyberspace at present.

Keywords: Political cadres, cyberspace, the Party's ideological foundation, army.

Subject classification: Political science

1. Đặt vấn đề

Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về “Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới” xác định: “Bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác có hiệu quả các quan điểm sai trái, thù địch là một nội dung cơ bản, hệ trọng, sống còn của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân, trong đó lực lượng Tuyên giáo các cấp là nòng cốt; là công việc tự giác,

* Trường Sĩ quan Chính trị, Bộ Quốc phòng.
Email: trandung.dhct@gmail.com

thường xuyên của cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và đoàn thể chính trị - xã hội các cấp, của từng địa phương, cơ quan, đơn vị, của từng cán bộ, đảng viên, trước hết là người đứng đầu” (Bộ Chính trị, 2018). Hiện nay, các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị triệt để lợi dụng không gian mạng để chống phá cách mạng nước ta. Mặt khác, với số lượng người dùng rất lớn và không ngừng gia tăng, không gian mạng đã trở thành mặt trận chủ yếu, gay go, quyết liệt để bảo vệ trận địa tư tưởng của Đảng. Để đấu tranh có hiệu quả với các âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị trên không gian mạng, cần phải có sự tham gia trách nhiệm, hiệu quả của các cơ quan, đơn vị, các tổ chức, lực lượng trong toàn quân. Phát huy vai trò của cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng có ý nghĩa rất quan trọng và mang tính cấp thiết giai đoạn hiện nay.

Bài viết sử dụng tổng hợp các phương pháp nghiên cứu của khoa học chuyên ngành, liên ngành, bao gồm các phương pháp chủ yếu như: Phương pháp logic - lịch sử, phân tích, tổng hợp, hệ thống hóa, khái quát hóa, phân tích tài liệu.

2. Khái quát về không gian mạng

Thuật ngữ “không gian mạng” (*tiếng Anh là cyberspace*), là một không gian ảo, nơi các máy tính trao đổi dữ liệu, thông tin; và cũng dùng để chỉ một mạng lưới toàn cầu của các cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin phụ thuộc lẫn nhau, mạng viễn thông và các hệ thống máy tính. Trong cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư khái niệm không gian mạng đã trở thành khái niệm dùng để chỉ môi trường sống, không gian sống mới của con người.

Theo “Luật An ninh mạng” năm 2018: “Không gian mạng là mạng lưới kết nối của cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin, bao gồm mạng viễn thông, mạng Internet, mạng máy tính, hệ thống thông tin, hệ thống xử lý và điều khiển thông tin, cơ sở dữ liệu; là nơi con người thực hiện các hành vi xã hội không bị giới hạn bởi không gian và thời gian” (Quốc hội, 2018). Trên cơ sở góc độ nghiên cứu, có thể định nghĩa: *Không gian mạng là môi trường ảo do con người tạo ra trên nền tảng kỹ thuật công nghệ thông tin; phản ánh mọi mặt hoạt động, quan hệ của các lĩnh vực đời sống xã hội qua thông tin người sử dụng tạo lập và chia sẻ; là môi trường mà con người thực hiện các hành vi xã hội không bị giới hạn bởi không gian và thời gian.*

Không gian mạng được hợp thành bởi những yếu tố cơ bản sau:

Một là, mạng lưới kết nối hạ tầng công nghệ thông tin. Cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã thúc đẩy sự phát triển mạnh mẽ của mạng lưới kết nối hạ tầng công nghệ thông tin. Hiện nay, bao gồm mạng viễn thông, mạng Internet, mạng máy tính, hệ thống thông tin, hệ thống xử lý và điều khiển thông tin, cơ sở dữ liệu.

Hai là, nền tảng số, như các trình duyệt web; báo điện tử; trang thông tin điện tử; mạng xã hội; các tìm kiếm, tra cứu; các tiện ích; các trang mạng mua bán, kinh doanh, học tập, âm nhạc, giải trí...

Ba là, thông tin trên không gian mạng được tạo ra, lan truyền, tiếp nhận, phát tán bởi chính những tài khoản người sử dụng. Nội dung thông tin do chủ quan của người tạo tin dưới hình thức đa phương tiện (chữ viết, âm thanh, hình ảnh, video...).

Những yếu tố hợp thành đó của không gian mạng đã tạo ra tốc độ truyền tải, tìm kiếm thông tin nhanh, lưu trữ thông tin khổng lồ; tính đa phương tiện, tương tác rất cao, khả năng truyền thông và kết nối xã hội không giới hạn về không gian, thời gian. Người sử dụng chủ động tự tạo thông tin và chia sẻ, trao đổi, thảo luận, thay đổi các nội dung, thiết lập

mạng lưới liên kết và tương tác xã hội. Tính liên kết cộng đồng cao, không ngừng thúc đẩy quá trình giao tiếp và kết nối xã hội, thiết lập các cộng đồng đồng đảo, đa dạng về thành phần xã hội tham gia và hoạt động dưới nhiều hình thức khác nhau. Chính vì vậy, không gian mạng trở thành một bộ phận cấu thành hoạt động xã hội, ảnh hưởng bao trùm và đa chiều đến mọi mặt đời sống xã hội.

Thực tiễn sự phát triển của không gian mạng đã mở ra không gian phát triển mới và tạo cơ hội đột phá phát triển nhanh, cơ hội gia tăng sức mạnh quốc gia trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Về mặt tư tưởng, văn hoá, không gian mạng thúc đẩy giao lưu, tiếp biến, phát triển văn hoá; tạo điều kiện mới để đẩy mạnh tuyên truyền, học tập, phát huy giá trị, làm cho chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối cách mạng giữ vai trò nền tảng trong đời sống tinh thần xã hội. Đồng thời, không gian mạng tạo ra kho tàng tri thức khổng lồ và cung cấp phương tiện, hình thành phương thức mới để con người bình đẳng trao đổi, tiếp nhận, sáng tạo, truyền bá tri thức; thay đổi phương thức sống, làm việc, hoạt động và quan hệ xã hội của con người...

Tuy nhiên, không gian mạng cũng đặt ra nhiều thách thức và ảnh hưởng tiêu cực đến sự phát triển của xã hội nói chung và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng nói riêng. Bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng, nguy cơ chiến tranh thông tin, chiến tranh không gian mạng, các mối đe dọa an ninh phi truyền thống, an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội, tội phạm công nghệ cao là những thách thức lớn đã và đang đặt ra. Không gian mạng đặt ra nhiều thách thức mới trong việc giữ vững và mở rộng trận địa tư tưởng của Đảng; tạo ra những điều kiện làm gia tăng tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị triệt để lợi dụng không gian mạng để chống phá cách mạng nước ta, phủ nhận, xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối cách mạng của Đảng bằng những âm mưu, thủ đoạn mới rất tinh vi, thâm độc và nguy hiểm. Về mặt xã hội, không gian mạng tạo môi trường, điều kiện thúc đẩy xu hướng lệch chuẩn, tiêu cực, lai căng, vi phạm pháp luật, vi phạm chuẩn giá trị cách mạng và chuẩn giá trị xã hội; đặt con người trước nhiều rủi ro, tác động tiêu cực về tư tưởng, tâm lý, sức khỏe, đạo đức, lối sống, thói quen..., nguy cơ bị xâm phạm về danh dự, nhân phẩm và các quyền, lợi ích hợp pháp. Thông tin xấu độc, tin giả, thông tin không được kiểm chứng, thông tin thiếu tin cậy trên không gian mạng tác động sâu rộng đến các lĩnh vực của đời sống xã hội và ảnh hưởng trực tiếp đến mỗi con người. Theo đó, nếu tiếp nhận thông tin không đúng, sai lệch sẽ dẫn đến sự lệch chuẩn về nhận thức, hành vi, đạo đức xã hội, từ đó mất phương hướng chính trị, giảm sút lòng tin vào Đảng, vào chế độ, tạo nguy cơ “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ Đảng, Nhà nước...

3. Vai trò của cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng

Giai đoạn hiện nay, không gian mạng đã trở thành mặt trận chủ yếu của cuộc đấu tranh tư tưởng, lý luận nhằm giữ vững trận địa tư tưởng của Đảng. Chính vì vậy, “Đấu tranh trên không gian mạng trong quân đội là yêu cầu cần thiết, cấp bách hiện nay, là nhiệm vụ của cấp ủy, chỉ huy và của mọi tổ chức, mọi lực lượng trong toàn quân; trong đó cơ quan chính trị, cán bộ chính trị giữ vai trò nòng cốt. Đấu tranh trên không gian mạng là một mặt trận được lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức chặt chẽ, phát huy sức mạnh tổng hợp để đấu tranh bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ, chống “phi chính trị hóa” trong quân đội trong tình hình mới” (Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam, 2018).

Cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội là cán bộ của Đảng Cộng sản Việt Nam và Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam hoạt động trong lĩnh vực quân sự, đảm nhiệm công tác đảng, công tác chính trị trong các học viện, trường sĩ quan quân đội. Cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội gồm: Cán bộ lãnh đạo và quản lý (chính uỷ, chính trị viên, bí thư cấp uỷ các cấp); cán bộ công tác trong các ngành công tác đảng, công tác chính trị của Phòng Chính trị và trợ lý chính trị các cơ quan, khoa giáo viên, đơn vị; cán bộ nghiên cứu, giảng dạy về lý luận chính trị, khoa học xã hội nhân văn quân sự... Theo đó, vai trò của cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng được biểu hiện trên một số nội dung chủ yếu sau đây:

Một là, cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội chủ trì hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn, xây dựng lực lượng, tổ chức bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội chủ trì hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo, xây dựng lực lượng phát hiện, nhận diện, phê phán, ngăn chặn, vô hiệu hóa, loại bỏ và khắc phục ảnh hưởng sự tác động tiêu cực của các quan điểm, tư tưởng sai trái, thù địch trên không gian mạng. Với việc được trang bị hệ thống lý luận chuyên sâu về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước; các quy luật vận động, phát triển của tự nhiên, xã hội và tư duy; có thể giới quan, nhân sinh quan và phương pháp luận khoa học, cách mạng; thường xuyên được bồi dưỡng bản lĩnh chính trị, tinh thần cảnh giác cách mạng chính là cơ sở để đội ngũ cán bộ chính trị có sự nhạy bén về chính trị. Kịp thời nhận diện, vạch trần bản chất phản khoa học của các thông tin xấu độc cũng như những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ cơ quan, đơn vị được che đậy, ngụy trang dưới các vỏ bọc khác nhau một cách nhanh chóng. Đồng thời, cung cấp thông tin chính thống, những luận cứ, luận chứng khoa học và các biện pháp vô hiệu hóa, không để thông tin xấu độc lan rộng, tạo luồng dư luận xấu trong cơ quan, đơn vị, tạo sự thống nhất về tư tưởng, hành động cho cán bộ, đảng viên, quần chúng trong quá trình đấu tranh với quan điểm sai trái, thù địch.

Hai là, cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội là lực lượng chủ yếu, trực tiếp nghiên cứu, giảng dạy chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng, giáo dục chính trị tư tưởng làm cơ sở để các tổ chức, lực lượng và cán bộ, đảng viên, quần chúng tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Về bản chất, chủ nghĩa Mác - Lênin là học thuyết phát triển, hệ thống mở nên không ngừng được bổ sung bởi những luận cứ khoa học mới làm cơ sở để minh chứng tính khoa học ngày càng chắc chắn hơn, đúng đắn hơn. V.I.Lênin khẳng định: “Chúng ta không hề coi lý luận của Mác như là một cái gì đã xong xuôi hẳn và bất khả xâm phạm; trái lại, chúng ta tin rằng lý luận đó chỉ đặt nền móng cho môn khoa học mà những người xã hội chủ nghĩa cần phải phát triển hơn nữa về mọi mặt, nếu họ không muốn trở thành lạc hậu đối với cuộc sống” (V.I.Lênin, 2005, t.4: 232). Do vậy, đội ngũ cán bộ chính trị chủ động nghiên cứu chuyên sâu về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng, phát hiện luận điểm mới của lý luận, sự lạc hậu mà lý luận chưa theo kịp thực tiễn. Từ đó, bổ sung, hoàn thiện phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới. Đồng thời, đây còn là cơ sở lý luận giúp cán bộ, đảng viên, quần chúng ở các học viện, trường sĩ quan quân đội nhận diện, nắm được nội dung, bản chất, lịch sử hình thành, tính chất, mức độ nguy hại, sự phi lý, phản khoa học của các quan điểm sai trái, thù địch, kịp thời đấu tranh, phản bác.

Ba là, cán bộ chính trị là lực lượng nòng cốt, trực tiếp tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng. Ở các học viện, trường sĩ quan quân đội hiện nay, chất lượng, hiệu quả đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng phụ thuộc nhiều yếu tố, trong đó, sự tích cực, chủ động tham gia của đội ngũ cán bộ chính trị là yếu tố mang tính quyết định. Do tính chất nhiệm vụ, hoạt động đấu tranh của đội ngũ cán bộ chính trị không chỉ diễn ra dưới hình thức đấu tranh trực diện, mà ngay trong quá trình trao đổi, truyền thụ kiến thức, nghiên cứu khoa học, thảo luận, tọa đàm, hội thảo, viết báo, viết bài chuyên sâu,... trực tiếp hoặc gián tiếp vạch trần bản chất, sự phi lý của những luận điệu sai trái, thù địch. Đội ngũ cán bộ chính trị càng có bản lĩnh, trí tuệ, tri thức, kinh nghiệm đấu tranh cao thì những bài viết vạch trần tính chất phản động, phản khoa học của các quan điểm sai trái, thù địch càng sắc bén, thuyết phục. Đồng thời, vai trò đó còn được thể hiện ở việc hợp tác nghiên cứu, xuất bản những công trình khoa học; hoặc trực tiếp trả lời phỏng vấn của báo chí, đài phát thanh, truyền hình... để vạch trần bản chất sai trái, xuyên tạc trong luận điệu của các thế lực thù địch. Bên cạnh đó, đội ngũ cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội còn thường xuyên phối hợp chặt chẽ với các lực lượng khác, nhất là đội ngũ giảng viên, cán bộ quân sự, cán bộ nghiên cứu, phóng viên báo chí trong và ngoài quân đội để thực hiện tốt chức năng đội quân công tác, luôn đi đầu trong tuyên truyền, giáo dục, vận động cán bộ, đảng viên, học viên và quần chúng nhân dân tham gia đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng.

4. Một số biện pháp phát huy vai trò của cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng hiện nay

Nhận thức đúng đắn vị trí, vai trò, tầm quan trọng của việc đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng; những năm qua, Đảng ủy, Ban Giám đốc (Ban Giám hiệu) các học viện, trường sĩ quan quân đội đã quan tâm, lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức các hoạt động đấu tranh trên không gian mạng; phát huy sức mạnh tổng hợp, khả năng, nguồn lực của đơn vị, trong đó, xác định đội ngũ cán bộ chính trị là lực lượng nòng cốt, chủ yếu. Ban Chỉ đạo 35, Cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo các học viện, trường sĩ quan quân đội đã phát huy tốt vai trò, trách nhiệm của đội ngũ cán bộ chính trị ở các cơ quan, đơn vị, có nhiều hoạt động tích cực, đóng góp hiệu quả trong nhận diện và đấu tranh vạch trần những quan điểm phản động, sai trái, thù địch, xuyên tạc nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Nhìn chung, đội ngũ cán bộ chính trị đã có nhận thức đầy đủ, chủ động, tích cực tham gia đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng với nhiều nội dung, hình thức đa dạng, phong phú, hiệu quả. “Triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, khóa XII gắn với thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị, Chỉ thị 87-CT/QUTW của Thường vụ Quân ủy Trung ương... với cách làm sáng tạo, phù hợp, hiệu quả,... Hình ảnh, phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” tiếp tục được giữ vững và làm sâu sắc hơn trong lòng nhân dân” (Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam, 2020: 28-29). Đội ngũ cán bộ chính trị luôn bám sát chỉ đạo, hướng dẫn, thực hiện các biện pháp đấu tranh hiệu quả như viết bài, chia sẻ, bình luận các bài viết, hình ảnh, tư liệu có giá trị khoa học trên không gian mạng. Nhiều bài viết đấu tranh trực diện nhằm vạch trần âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch, làm rõ cơ sở lý luận, thực tiễn để phản bác các quan điểm sai trái, thù địch; đồng thời, đề xuất nhiều quan điểm, giải pháp ngăn ngừa, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ.

Tuy nhiên, thực tiễn cho thấy, việc phát huy vai trò đội ngũ cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng trong tình hình mới còn tồn tại hạn chế, bất cập. Nhận thức, trách nhiệm của một số tổ chức, lực lượng đối với phát huy vai trò đội ngũ cán bộ chính trị trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng có nội dung chưa đầy đủ và sâu sắc. Một số nội dung, hình thức, biện pháp phát huy chưa thật đa dạng, phong phú, hiệu quả chưa cao. “Chất lượng thực hiện các chế độ ở một số cơ quan, đơn vị có lúc chưa tốt, còn biểu hiện bệnh thành tích, giấu giếm khuyết điểm. Có cán bộ, đảng viên thiếu gương mẫu, nói chưa đi đôi với làm” (Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam, 2020: 37). Kết quả phát huy có nội dung chưa tương xứng với tiềm năng và thế mạnh; vai trò xung kích của đội ngũ cán bộ chính trị chưa được phát huy đúng mức, hoạt động chưa thường xuyên, chất lượng các bài viết đấu tranh còn thiếu sâu sắc, thiếu nhạy bén, tính thuyết phục chưa cao.

Hiện nay, trên thế giới, tình hình diễn biến rất nhanh chóng, phức tạp, khó dự báo. “Hòa bình, hợp tác và phát triển vẫn là xu thế lớn, song đang đứng trước nhiều trở ngại, khó khăn; cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn, xung đột cục bộ tiếp tục diễn ra dưới nhiều hình thức, phức tạp và quyết liệt hơn, làm gia tăng rủi ro đối với môi trường kinh tế, chính trị, an ninh quốc tế” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, t.1: 105). Trong điều kiện cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, với sự phát triển mạnh mẽ của không gian mạng, sự chống phá của các thế lực thù địch để thực hiện âm mưu, hoạt động “diễn biến hòa bình”, “phi chính trị hóa” quân đội ngày càng tinh vi, khó nhận biết, thâm độc và xảo quyệt hơn. Bên cạnh đó, công tác xây dựng chính đồn Đảng, xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh đang đặt ra yêu cầu phát huy sức mạnh tổng hợp ngày càng cao của các tổ chức, các lực lượng, của cả hệ thống chính trị. “Tư tưởng chỉ đạo xuyên suốt của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta là phải kiên định và vận dụng, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh... Đây là vấn đề mang tính nguyên tắc, có ý nghĩa sống còn đối với chế độ ta, là nền tảng vững chắc của Đảng ta, không cho phép ai được ngả nghiêng, dao động” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, t.1: 33). Bối cảnh thực tiễn mới đó đặt ra yêu cầu rất cao đối với việc phát huy vai trò của các tổ chức, các lực lượng, đặc biệt là vai trò đội ngũ cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Để phát huy vai trò đội ngũ cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng hiện nay, cần tập trung thực hiện có hiệu quả một số giải pháp cơ bản sau đây:

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng đối với phát huy vai trò của cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng.

Tăng cường công tác giáo dục, làm cho các tổ chức, lực lượng nhận thức rõ âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch trên không gian mạng. Giáo dục về mục tiêu, nội dung, tính chất, yêu cầu, phương pháp đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Từ đó, nâng cao nhận thức của các chủ thể, các lực lượng đối với phát huy vai trò đội ngũ cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Nâng cao nhận thức của các tổ chức, lực lượng về quan điểm của Đảng, Nhà nước và quân đội trong công tác đấu tranh phòng, chống quan điểm sai trái trên không gian mạng, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới. Cấp ủy, chỉ huy các cơ quan, đơn vị trong các học viện,

trường sĩ quan quân đội đẩy mạnh tuyên truyền, quán triệt, giáo dục nâng cao nhận thức cho các tổ chức, lực lượng để tạo sự thống nhất trong việc phát huy vai trò đội ngũ cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng trong giai đoạn hiện nay.

Tập trung tuyên truyền, quán triệt, giáo dục nâng cao nhận thức cho các tổ chức, lực lượng về các nghị quyết, chỉ thị, hướng dẫn như: Chỉ thị 28-CT/TW ngày 16/9/2013 của Ban Bí thư Trung ương Đảng khóa XI về “Tăng cường công tác bảo đảm an toàn thông tin mạng”, Chỉ thị 15/CT-TTg ngày 17/6/2014 của Thủ tướng Chính phủ về “Tăng cường công tác bảo đảm an ninh và an toàn thông tin mạng trong tình hình mới”, Chỉ thị số 47/CT-CT ngày 08/01/2016 của Chủ nhiệm Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam về “Tổ chức lực lượng đấu tranh chống quan điểm sai trái thù địch, cơ hội chính trị trên không gian mạng trong quân đội”, Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 27/7/2018 của Bộ Chính trị về “Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trên không gian mạng”, Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về “Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới”, Nghị quyết Trung ương 8 khóa XIII về “Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới”. Cấp ủy đảng, lãnh đạo, chỉ huy các cấp và các cơ quan chức năng trong các học viện, trường sĩ quan quân đội cần nhận thức sâu sắc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng có vị trí, vai trò quan trọng hàng đầu, có ý nghĩa sống còn đối với Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa, sự ổn định và phát triển của đất nước trong sự nghiệp cách mạng trước sự phát triển, bùng nổ mạng mẽ của cách mạng công nghiệp lần thứ tư, nhất là sự phát triển của không gian mạng đang được các thế lực thù địch triệt để lợi dụng để chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới. Từ đó, quan tâm đúng mức, tập trung lãnh đạo, chỉ đạo phát huy vai trò đội ngũ cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng.

Hai là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn của cấp ủy, cán bộ chủ trì các cấp và cơ quan chính trị đối với phát huy vai trò của cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng.

Cấp ủy, cán bộ chủ trì các cấp tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng cho đội ngũ cán bộ chính trị. Chú trọng bồi dưỡng, nâng cao kỹ năng xử lý các tình huống; kỹ năng tuyên truyền trong lĩnh vực an ninh tư tưởng; kỹ năng lập luận, sâu chuỗi các vấn đề trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trước những luận điệu sai trái, xuyên tạc của các thế lực thù địch; kỹ năng khai thác, ứng dụng công nghệ thông tin,... Đồng thời, thường xuyên cung cấp những thông tin chính thống; các nội dung bổ sung, phát triển về lý luận và những nét mới trong chủ trương, đường lối, chính sách, quan điểm của Đảng; qua đó, giúp đội ngũ cán bộ chính trị thực sự làm chủ thông tin, tích cực, chủ động tham gia các hoạt động đấu tranh có hiệu quả. Tích cực đổi mới phương pháp công tác, chấp hành nghiêm nguyên tắc tập trung dân chủ, tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách và các quy chế, quy định; đề cao tự phê bình và phê bình, phát huy vai trò nêu gương; nâng cao chất lượng công tác kiểm tra, giám sát theo quy định của điều lệ Đảng. Các hoạt động công tác đảng, công tác chính trị cần bám sát sự phát triển của tình hình, nhiệm vụ, thực tiễn hoạt động đấu tranh trên không gian mạng để đổi mới nội dung, hình thức hoạt động cho phù hợp.

Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy đảng, lãnh đạo, chỉ huy các cơ quan, đơn vị trong các học viện, trường sĩ quan quân đội đối với phát huy vai trò đội ngũ cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng trong tình hình mới. Tiếp tục đổi mới, nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng, làm cho chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng thực sự là nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho mọi hoạt động của cấp ủy đảng các cơ quan, đơn vị. Tích cực đổi mới nâng cao trình độ, năng lực lãnh đạo, quản lý, chỉ huy của lãnh đạo, chỉ huy các cơ quan, đơn vị, nhất là năng lực quán triệt, cụ thể hóa nghị quyết, chỉ thị của cấp trên về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Cấp ủy đảng các cơ quan, đơn vị trong các học viện, trường sĩ quan quân đội tiếp tục triển khai đồng bộ, có hiệu quả các nhóm giải pháp thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 các khóa XI, XII, XIII về xây dựng, chỉnh đốn Đảng; Nghị quyết số 847-NQ/QUTW ngày 28/12/2021 của Quân ủy Trung ương về “Phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới”, gắn với thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW, ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị, Chỉ thị 87-CT/TW, ngày 08/7/2016 của Thường vụ Quân ủy Trung ương về “Đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”.

Ba là, xác định đúng nội dung, vận dụng linh hoạt các hình thức, biện pháp bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng của cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội.

Chú trọng nâng cao hơn nữa tính chiến đấu, tính thuyết phục của các bài viết đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Tập trung nhận diện và đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng, góp phần bảo vệ, phát triển tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong điều kiện mới. Đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng, góp phần bảo vệ, phát triển quan điểm, đường lối của Đảng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tập trung làm rõ bản chất cách mạng, khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; nắm vững những quan điểm, nội dung cốt lõi, những chủ trương mới trong các văn kiện của Đảng. Nâng cao năng lực nghiên cứu, quán triệt và cụ thể hóa đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhiệm vụ của quân đội, các nghị quyết, chỉ thị của Đảng, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng; âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, các phần tử cơ hội chính trị, thoái hóa, biến chất. Tăng cường bồi dưỡng phương pháp tư duy khoa học cách mạng, kỹ năng nắm bắt, thu thập, phân tích, xử lý thông tin, kỹ năng thuyết phục, vận động quần chúng nhân dân tham gia đấu tranh, kỹ năng cảm hóa các đối tượng có nhận thức và hành động sai trái; những kinh nghiệm hoạt động thực tiễn đấu tranh. Chú trọng bồi dưỡng khả năng ứng dụng hiệu quả công nghệ thông tin, kỹ thuật, phương tiện hiện đại vào đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch...

Vận dụng linh hoạt các hình thức, biện pháp bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng của đội ngũ cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội thông qua đăng tải bài viết trên không gian mạng, nhất là trên các blog của các cơ quan, đơn vị và trang fanpage của các học viện, trường sĩ quan quân đội; thông qua đăng tải các video clip trên các trang mạng xã hội; thông qua tham gia các hoạt động trao đổi, tọa đàm, hội thảo khoa học, đội ngũ cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trực tiếp trao đổi nhận diện âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch đối với nền tảng tư tưởng của Đảng. Đồng thời, đưa ra những luận cứ đanh thép đấu tranh, phản bác, bác bỏ

những luận điệu, quan điểm sai trái; đưa ra những khuyến nghị đề cao cảnh giác đối với những âm mưu, thủ đoạn xuyên tạc, chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng của các thế lực thù địch. Duy trì, tổ chức tốt hội nghị rút kinh nghiệm và tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ, làm cơ sở cho các lực lượng, nhất là lực lượng nòng cốt, chuyên sâu nâng cao kỹ năng đấu tranh đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Chủ động phối hợp với các cơ quan, đơn vị, địa phương trao đổi thông tin, những kinh nghiệm hay, những cách làm mới, hiệu quả đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng.

Bốn là, phát huy tính tích cực, tự giác của cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng.

Tăng cường giáo dục, xây dựng động cơ, thái độ, ý thức trách nhiệm cho đội ngũ cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội đối với nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Tăng cường giáo dục, xây dựng động cơ, thái độ, ý thức trách nhiệm một cách cụ thể, thiết thực. Tổ chức tốt các các hình thức giáo dục, xây dựng động cơ, thái độ, ý thức trách nhiệm như: thông qua sinh hoạt đảng, giao ban hội ý, hoặc hội nghị chuyên đề, qua công tác thi đua, khen thưởng để giáo dục, quán triệt, nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm, ý chí quyết tâm của đội ngũ cán bộ chính trị trong tự học tập, tu dưỡng hoàn thiện bản thân về mọi mặt, nhất là năng lực, trình độ, kinh nghiệm nhận diện và đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái trên không gian mạng bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Thường xuyên động viên, khuyến khích đội ngũ cán bộ chính trị nỗ lực vươn lên hoàn thiện kỹ năng, phương pháp, nâng cao trình độ, năng lực, tích lũy kinh nghiệm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng bằng nhiều hình thức khác nhau.

Xây dựng và nhân rộng điển hình tiên tiến trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng, tạo động lực tinh thần cho cá nhân cán bộ chính trị phấn đấu, noi theo. Tăng cường bồi dưỡng, nâng cao phẩm chất, năng lực và kinh nghiệm cho đội ngũ cán bộ chính trị trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Bồi dưỡng, nâng cao phẩm chất toàn diện, nhất là phẩm chất tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; tích cực phấn đấu, rèn luyện kiên quyết và bền bỉ trong thực hiện mọi nhiệm vụ được giao, nhất là trong hoạt động bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Cá nhân mỗi người cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội phải thường xuyên học tập, nâng cao trình độ chuyên môn và năng lực nghiên cứu khoa học, viết bài đấu tranh chống các quan điểm sai trái, thù địch bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng, không ngừng hoàn thiện bản thân để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của nhiệm vụ đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Kiên quyết đấu tranh với các biểu hiện tham nhũng, tiêu cực, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong cơ quan, đơn vị.

Năm là, tăng cường bảo đảm trang bị, phương tiện kỹ thuật, tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách động viên, khuyến khích cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội tích cực tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng.

Tiếp tục bảo đảm tốt phương tiện, trang bị kỹ thuật, công nghệ, khai thác, sử dụng hiệu quả trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Trang, thiết bị bảo đảm cho hoạt động đấu tranh trên không gian mạng bao gồm hệ thống máy vi tính (laptop hoặc máy để bàn); mạng Internet; phần mềm diệt virus, chống mã độc; sim, điện thoại thông minh, máy tính bảng, trong điều kiện cho phép có thể trang bị thêm các phương tiện hiện đại, chuyên sâu như máy chụp ảnh, máy quay phim... Chú trọng bảo đảm hệ thống

thông tin, tư liệu, tài liệu tham khảo, sách chuyên khảo về công tác đấu tranh. Đề cao trách nhiệm mỗi người cán bộ chính trị, huy động tối đa các phương tiện của cá nhân tham gia hoạt động đấu tranh như điện thoại thông minh, máy tính bảng, máy tính cá nhân, tránh biểu hiện né tránh, đòi hỏi phải có phương tiện mới tham gia đấu tranh, trông chờ, ỷ lại cấp trên.

Tiếp tục hoàn thiện, bổ sung các chính sách để tạo động lực cho đội ngũ cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội tham gia một cách nhiệt tình, trách nhiệm, không ngừng nỗ lực, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ. Có chính sách, biểu dương, khen thưởng, động viên, khuyến khích kịp thời. Nghiên cứu, phân công công việc phù hợp, hài hòa giữa thực hiện nhiệm vụ chuyên môn, các mặt công tác khác với nhiệm vụ đấu tranh; tạo điều kiện về không gian, thời gian làm việc. Trong các đợt thi đua cao điểm, các phong trào thi đua cần xem xét, đánh giá công tâm, khách quan, biểu dương, khen thưởng các cá nhân tích cực tham gia đấu tranh, đồng thời, xét xét công tác đấu tranh là một trong những nội dung để đánh giá cán bộ, phân tích, đánh giá chất lượng đảng viên. Gắn đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng với thực hiện phong trào thi đua quyết thắng, đưa công tác đấu tranh thành một nội dung thi đua, có cơ chế khuyến khích mọi người cùng tham gia đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Hằng tuần, tháng, quý, năm, các đơn vị cần giao chỉ tiêu cụ thể cho từng cá nhân, giám sát nghiêm túc, quản lý chặt chẽ. Xem chất lượng, hiệu quả đấu tranh là một trong những nội dung, tiêu chí quan trọng để bình xét thi đua, khen thưởng hằng năm của các cơ quan, đơn vị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội.

5. Kết luận

Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là một trong những nhiệm vụ trọng yếu, quyết định sự tồn vong của Đảng, của chế độ. Đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng là đòi hỏi khách quan, là nhiệm vụ vừa cấp bách trước mắt, thường xuyên, lâu dài. Để đấu tranh phòng, chống quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng cần phát huy sức mạnh tổng hợp của nhiều lực lượng, trong đó có đội ngũ cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội. Hiện nay, trước sự chống phá của các thế lực thù địch, phản động trên không gian mạng và yêu cầu của sự nghiệp đổi mới, phát huy vai trò đội ngũ cán bộ chính trị ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng góp phần thực hiện thắng lợi sự nghiệp xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới.

Tài liệu tham khảo

Bộ Chính trị. (2018). *Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về “Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới”*.

Đảng Cộng sản Việt Nam. (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*. t.1. Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.

Quốc hội. (2018). *Luật số 24/2018/QH14 về “Luật An ninh mạng”*.

Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam. (2016). *Chỉ thị số 47-CT/CT ngày 08/01/2016 của Chủ nhiệm Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam về “Tổ chức lực lượng đấu tranh chống quan điểm sai trái thù địch, cơ hội chính trị trên không gian mạng trong quân đội”*.

Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam. (2020). *Tài liệu nghiên cứu, học tập, quán triệt Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020 - 2025*. Nxb. Quân đội nhân dân.

V.I.Lênin toàn tập. (2005). t.4. Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.